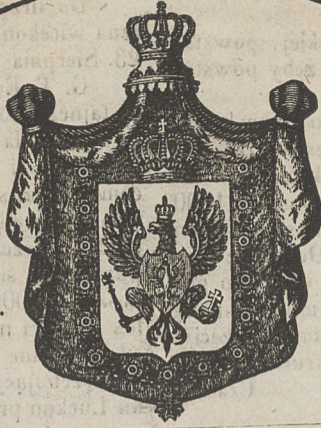

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

czwórtrocznic dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 4. Paźdz. — Wniosek kapitana Doineau i jego spółników o kasacyą wyroku został odrzucony.

Madryt, 4. Paźdz. — Królowa przyjęła dymisyą generała Narvaeza. Obecne ministerstwo zatrzyma teki aż do utworzenia nowego.

Berlin, 6. Października. — Najj. Pan raczył udzielić byłemu inspektorowi administracyi garnizonowej Zebrowskiemu w Charlottenburgu, kupcom i właścicielom okrętów Funkowi i Szanejtkie w Memlu order orła czerw. 16j kl., tudzież chirurgowi miejskiemu Beck w Neurode, powszechną oznakę honorową.

Poczdami, 4. Paźdz. — Najj. cesarz i cesarzowa rosyjscy z dziećmi swymi wielkim księciem Aleksym i wielką księżniczką Maryą, przybyli tu z Wejmaru i stanęli w nowym pałacu.

Poczdami, 5. Paźdz. — Najj. Pan udał się w d. 2. b. m., z rana o godz. 8ej, z Sanssouci do Berlina, a z dworca kolei na zamek Bellevue. Tu odbyła się konferencya ministeryalna pod przewodnictwem Najj. Pana. O godz. 16j przyjmował tam N. Pan księcia Murata, który dniem wprzód przybył wieczorem w misyi od cesarza Francuzów do Berlina i stanął w zamku królewskim. Następnie wrócił król JMé do Sanssouci, gdzie byli u Najj. Pana na obiedzie, oprócz dostojnych osób kr. w. wielkiej księżnej matki Meklemburg Schwerin i księcia wraz z księżną Fryderykostwem niderlandzkim, także książę pruski, książę Fryderyk i Adalbert, tudzież książę Murat.

Berlin, 5. Października. — Książę Joachim Murat wyjechał wczoraj rano do Paryża.

— Król JMé udał się pociągiem nadzwyczajnym do Genthin, gdzie o godz. 7ej wieczorem na stacyi Wildpark przywitał się z przybyłym cesarzem i cesarżową rosyjską, poczem udali się do nowego pałacu w Poczdami i tam wieczorali w gronie familijnem. Dziś był tam także wielki obiad i wieczorem sceniczne przedstawienie. Najj. cesarz z cesarżową odjadą jutro rano o godz. 8½ z Poczdami przez Szląsk do Warszawy, król JMé towarzyszyć im będzie do Hansdorf. Z tamąd uda się do Primkenau do księcia Augustenburga.

— Mocarstwa zebrane na kongres paryski, przyjęły jak wiadomo zasadę, aby każde przy zachodzącym sporze z innem mocarstwem odnosiło się do pozostałych mocarstw kontraktujących. W Sztutgardzie postanowiono w dalszym rozwoju tej zasady, aby niustajająca konferencya zasiadała, któraby spory zachodzące między narodami europejskimi rozstrzygała.

— Według urzędowych sprawozdań, wybuchła cholera w Królewcu d. 15. Sierpnia r. b. i zapadło na nią do 31 Sierpnia 128 osób, z których 17 wyzdrowiało, 73 umarło a 38 leczyło się. Od 1. do 15. Września zachorowało na nią 265 osób, 30 wyzdrowiało, 134 umarło i 139 leczyło się.

— Zeit pisze: zaprowadzenie medalu św. Heleny dało powód do wielu nadziei płonnych, że z tym medalem wiąże się korzyści pieniężne. Prawda, że cesarz Napoleon na kilka dni przed śmiercią postanowił w swym testamentie, aby połowa jego majątku prywatnego wypłaconą została oficerom i żołnierzom armii francuskiej, którzy od r. 1792—1815 za sławę i niepodległość narodu walczyli. Tymczasem wielką część tego majątku prywatnego sam Napoleon rozdał, część przeszła w inne ręce, tak że rozporządzeniu w duchu testatora stać się teraz zadosyć niemoże. Z utworzeniem więc medalu św. Heleny podobne rozdzielanie legatów niepołączono. Owszem zdaje się medal ten zastępować legata, które cesarz Napoleon na wyspie św. Heleny żołnierzom armii francuskiej legował. Za tem zdaje się przemawiać owa okoliczność, że w duchu testamentu, medal ten przeznaczony jest dla tych wojowników, którzy służyli w armii francuskiej. Poddani więc państw niemieckich, którzy w związku nadreńskiego służyli niemogą rościć pretensyi do tego medalu a liczba takich, którzy mają prawo do niego ogranicza się na starych wojowników z lewego brzegu Renu, który był dawniej bezpośrednio połączony z państwem francuskim.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. Września. — Najj. Pan, zgodnie z wnioskiem księcia namiestnika Królestwa, zezwolił na pozostawienie w Królestwie Polskiem, na zasadach najwyższego ukazu z d. 27. Maja 1856 roku, dobrowolnie przybyłych z Prus: wychodźcy porokoszu 1830/31 roku Michała Józefowicza vel Józwiaka i Felixa Pawłowskiego rodem z miasta Kalisza będącego, który wydałszy się w roku 1848 do Księstwa Poznańskiego, miał udział w tamecznych zaburzeniach.

Francya.

Paryż, 30. Września. — Mówią, iż zjazd w Sztutgardzie wypadł z zadowoleniem obu cesarzy i że można niezadługo spodziewać się układu szczegółowego, który atoli obok układu z 15. Kwietnia 1815 roku (między Anglią, Francją i Austrią zawartego) ma być w mocy. W kółkach wyższego towarzystwa twierdzą, iż cesarz Francuzów z cesarzem rosyjskim naradzał się nad środkami, zdolnemi utrzymać pokój europejski.

— Wyspa Burbon ma przybrać jak za Napoleona I., nazwę wyspy Bonapartego.

— Cesarz wyjechał dziś z Metz i miał o 6ej godzinie wieczorem przybyć do Chalons. Cesarzowa udaje się za 4 lub 6 dni do Chalons. Jest rzeczą urzędową, że obóz zniesiony będzie 15. Października. Cesarzowa znajdowała się wczoraj na teatrze de la Porte St. Martin. Pierwej odwiedziła ona w towarzystwie księcia cesarskiego, księżęcia Hieronima w Meudon. Hrabia Walewski, który udał się w towarzystwie cesarza do Sztutgardu, wraca dziś wieczór do Paryża. Ministrów spraw wewnętrznych i publicznego wychowania oczekują jeszcze przed końcem tego tygodnia. Drudzy powracali już ze swych letnich wycieczek. — Obecnie znajdują się najznacniejsi bankierzy świata, p. Stieglitz z Petersburga, pan Sina z Wiednia i pan Baring z Londynu. Odbyli oni między sobą rodzaj kongresu, na którym postanowili podać do dyspozycyi kredytu mobiliarnego (ruchomego) 47 milionów franków, aby na giełdzie paryskiej podnieść kursa.

Paryż, 2. Października. — Wczoraj wieczór przybył cesarz do Paryża z obozu pod Chalons, cesarzowa w towarzystwie marszałka Vaillant i generała Montebello wyjechała na przeciwko małżonka swego na kolęj żelazną. Cesarstwo puściło się potem do St. Cloud w powozie otwartym. Cel podróży cesarza był, towarzyszyć cesarżowej do obozu do Chalons. Jako też w istocie cesarstwo udało się dziś o godzinie 12. do obozu, po odbyciu wszakże przez cesarza narady ministrów. Choć zakazano wszelkich uroczystości i wystaw, to wszakże masa ludzi zgromadziła się na kolęj żelaznej i zewsząd dały się słyszeć odgłosy: *Vive l'empereur, vive l'impératrice!* Cesarzowa nie będzie mieszkała w Chalons, ale w obozie sanym, urządzono jej osobny namiot. Namiot potrwa do 25. Października. — Zjazd w Weimarze, któremu tyle zewsząd naznaczają ważności, miał być jak Patrie utrzymuje bez wszelkiego znaczenia, lubo inne pisma mniemają, iż był nader serdeczny i dał powód do obszernych wywodów ustnych.

— Dnia 22. Września rozpoczął się przed sądem przysięgłych w Paryżu proces znaney spółki złodziei akcyi kolęj północnej francuskiej. Depesza w tych dniach przyniosła była nam wiadomość o wyroku zapadłym: kilka szczegółów przypominających tę sprawę podajemy tu z powodu jej zamknięcia. Carpentier, Grellet, Parrot i Guérin był, dwaj pierwsi urzędnikami, a ostatni woznym administracyi kolęj północnej francuskiej, i skradli razem lub z osobna blisko na 6 milionów fr. w akcyach tej kolęj, sprzedawali je i pieniądze ztąd zebrane, przepuścili bądź w grze na giełdzie, bądź też stracili przez zbyt kowne życie, a wreszcie niewiadomo, czy który z nich nie ukrył pewnej części tych sum ogromnych. Rzecz się tak miała. W roku 1850 Carpentier wspólnie z Grelletem i Parrotem zaczęli grać na giełdzie i stracili w 1852 r. 50,000 fr. Parrot cały interes w ich imieniu prowadził. Chcąc pokryć ten niedobór Carpentier naruszył z 30,000 akcyi Rothschilda, które miał pod kluczem swoim, część pewną i aby odbić stratę i wygrać więcej, raz poraz z współnikami swymi wyjmował akcyje z paczek i sprzedawał je. W Lipcu 1856 r. Rothschild oświadczył Carpentierowi, że chce odebrać swoje akcyje z depozytu kasowego. Wtedy poznali oszuści, że nie oni sami tylko korzystali z akcyi, ale podbierał je także wozny kasowy Guérin, który już w r. 1855 był się usuwał pod pozorem przypadłego nań spadku, i szczęśliwej gry na giełdzie, i milionowy miał majątek. Oszuści mniemali, że niedostaje trzy tysiące kilkaset akcyi w depozycie Rothschilda, tymczasem brakowało ich 5065. Wypadło przeto nie tylko siebie ale i Guérina osłonić, który mniej więcej około dwóch milionów wartości w akcyach wykradł. Na pokrycie przeto braku akcyi Rothschildowych, wyjmowano akcyje z innych paczek, a kiedy rzecz bliską była wyła wykrycia, oszuści uszli do Ameryki w Sierpniu 1856, ułatwiwszy wyjazd i mimowolnemu swemu współnikowi Guérinowi. Ztamąd częścią byli wydani, częścią oddali się dobrowolnie. W chwili wykrycia kradzieży położono areszt na nieruchomy majątek Guérina w wartości przeszło 700,000 fr., a przy osobie trzech innych sprawców znaleziono blisko 200,000 fr. Wyrokiem sądowym skazani zostali, jak doniosła depesza: Carpentier i Guérin na 5 lat więzienia, Grellet na 8 lat zamknięcia, a Parrot został uznany wolnym od zarzutu kradzieży, wszelako jako współnik w ich spekulacyach giełdowych uznany został jako solidarnie odpowiedzialny za straty osobom poszkodowanym.

Anglia.

Londyn, 2. Października. — Times utrzymuje ciągle, iż powstanie w Indjach nie jest ogólnem, ale tylko rokoszem wojskowym, wywołanym przez chęć rabunku, rozwiołość i swawolę. Lud, mówi to pismo, jest po naszej stronie, z każdym dniem traci wojna w Indjach na rozciągnięciu, ścieśniana coraz bardziej, i dla tego nim jeszcze lato zawita, powstanie przytłumionym całym.

— Że do nadejścia lata, dodaje korespondent gazety kolońskiej, powstanie przytłumionem będzie, być to może, ale wątpić się też godzi, żeby powstanie obecnie było tylko cząstkowem, rokoszem wojskowym.

— Składki na rzecz biednych rodzin w Indjach rozpoczęto po całym kraju, i w tym celu zwoływane są meetingi po miastach. Zamierzam jest także zbieranie ich w kościołach. Do poprzednich większych składek od królowej i cesarza Napoleona, o której pierwój donosiłem, przybyła trzecia monarsza 1000 f. st. od Sultana Abdul Medzyda. Ambasador turecki, w imieniu swego pana złożył tę wspaniałą sumę na ręce lorda Majora londyńskiego. Oceniając wysoce ten datek Anglii, mniej jednak pod względem wpływu jaki on, jako pochodzący od następcy Kalifów i naczelnika Islamu, na ludność muzułmańską wyrzucić może. Cokolwiekby datek ten jest wyraźną protestacją przeciw zamachom rokoszan mahometańskich w Indjach, i potępieniem okrucieństw jakich się przez fanatyzm dopuszczali nad ludnością chrześcijańską. Czas.

Austria.

Wiedeń, 29. Września. — Wczoraj dopiero doniosła gazeta urzędowa wiedeńska o wyjeździe cesarza, dziś dodaje, że cesarz udaje się w odwiedzinu do dworu królewsko-saskiego do Dreznia i wielko książęcego do Weimaru. W stolicy księżęcej jest nadzieja, że się zetknie z cesarzem rosyjskim. W tej podróży towarzyszy cesarzowi jego generał adjutant hrabia Grünne. Minister spraw zagranicznych, hr. Buol, który konferował wiele z cesarzem, udał się do wód do Karlsbadu.

Włochy.

Rzym, 22. Września. — Wczoraj rano w Albano odbyło się wesele księcia Don Marco Ottoboni Buoncompagni, *duca di Fiano*, z młodszą córką księcia Ludovisi Piombino; księżniczka wcale ładna, brunetka siedemnasty rok mająca; starsza jej siostra, której romans i gwałtowne rozłączenie z księciem Cirella Neapolitańczykiem były przez długi czas tematem wszystkich rozmów salonowych we Włoszech, wyszła później za księcia Gallicano, młodszego syna księcia Rospiigliosi. Narzeczony zaś jest bladym, wysmukłym młodzieńcem włoskim niezalecającym się żadną wybitnością ani charakterystyczną cechą. Państwo młodzi po ślubie wziętym rano, jak to zawsze bywa u Włochów, u których weselny obrządek jest niemal tajemnicą familijną i wcale niepodobny do naszego polskiego wesela, udali się na noc do ślicznej willi Ludovisi w Rzymie znaniej wszystkim podróżnym; dzisiaj zaś po południu wyjeżdżają do Mediolanu.

Rzymianie się żenią w jesieni znajdując lato zbyt gorącym: kilka innych wesel rzymskich odbyło się także w tych dniach, ale nie w Rzymie; do tej liczby należy książe Chigi, synowiec nuncjusza, który ożenił się w Paryżu z księżniczką Sayn-Wittgenstein z Bariatyńskiej Rosyanki urodzoną; stadło to skojarzył kardynał Antonelli, a panna wniosła do domu Chigi 144 tysiące sztuków posagu; panna Piombino otrzymała zaś tylko 72,000 sztuków. Księżniczka Chigi, siostra pomienionego, wyszła także w tym miesiącu za pana Macchi, synowca kardynała-dziekaną. Pan Macchi nie jest rodowitym szlachcicem, lubo rodzina jego uszlachecona przez kardynała, bowiem ta godność niesie szlachectwo ze sobą. Jestto bardzo bogaty *mercante di campagna*, nadto kardynał dziekan, który jest wielce majetnym, zapisał mu wszystkie swoje dobra; a że rodzina Chigich jest dość podupadła, i że szlachta ma tutaj tyle córek (i ślicznych córek) że nie wie co z nimi robić, więc rodzice byli bardzo radzi oświadczeniu się pana Macchi.

Wiele panien z najpierwszych domów nieznajdujących mężów wstępuję do klasztoru o ile się zdawać może bez względu na rzeczywiste powołanie; tak kilka lat temu ostatnia z rodziny książąt Giustiani sławnej w dziejach, młodzieńca i dziwnie piękna, nie mając najmniejszego posagu, i zostawszy sierotą bez żadnego do życia środków, zagrzebała się w klasztorze, i z wielkością duszy godną dawnych Rzymianek rzekła przed obłóczynami, że imię Giustinianich u podnoża ołtarzy winno było zgasnąć. Mniej wytrzymała w swoim zawodzie margrabianka ^{***} o której wam już doniósł wasz korespondent S. uciekła w przeszłym miesiącu z młodym oficerem francuskim kwaterującym obok klasztoru San Domenico e Sisto kędy zostawała. Ta śliczna dziewczyna którąśmy wszyscy znali jak to mówią w świecie, mogła była sobie oszczędzić klątwę kościelną i żyć szczęśliwą z młodzieńcem którego ukochała, gdyby się nie była tak spieszyła z wyborem stanu, i powierzyła kierunek swój moralny osobom nie tak łatwo zapraszającym panny do zakonu... U nas w Polsce odwrotnie się dzieje: gdyby się tak panny nie spieszyły za mąż i szły więcej za popędem serca niż za miłością swobody, pieniędzy i tytułów, nie byłoby tyle rozwodów bijących wścieklą falą na niewzruszoną skałę Sant'Uffizio w Rzymie, która je wciąż odnawia, i wciąż pomimo to widzi nowe rozwodowe sprawy napływające z Polski jak rozhukane wały morza.

Kto chce mieć wyobrażenie o prawdziwej historii romansowej we Włoszech i poznać Włoszki takimi, jakimi są w istocie, nie takimi zaś, jak je opisał p. Kraszewski w romansie pod „Włoskiem niebem”, lub pani Morzkowska w „Gładiatorze”, niech czyta, jeżeli jej jeszcze nie czytał, francuską powieść w wydaniu biblioteki kolei żelaznych pod tytułem „Tolla” przez p. Ed. About. Tolla (skrótowiec imienia Wiktoryi) córka hr. Feraldi jest margrabianką Wiktoryą Savorelli, książe Coromella-Borghii jest młodszym bratem żyjącego dotąd księcia Doria-Pamphili; zamiast pani Fratoeff czytać należy panią Ludolf, a zamiast margrabiny Trasimeni hrabiny Pianciani. Opowiadanie całe jest dosłownym sprawozdaniem, a ów ostatni list Tolli, godny listów księżni Parakletu do Abelarda, był w istocie napisany przez pannę Savorelli do ks. Dominika Doria, który sobie tak nieszlachetnie postąpił z tą prawdziwie wyższą istotą. Pan About zdołał otrzymać rękopism listów Tolli lub też drukowanych egzemplarz, i podług niego równie jak opowiedział wiarogodnych świadków ułożył swą powieść; albowiem margrabia Savorelli kazał być ogłoszonym drukiem korespondencyą córki swojej zmarłej z rozpacz w klasztorze, i było to jedyną

jego zemstą nad ks. Doria; ale rodzina Doria całe wydanie wykupiła w Paryżu i kazała je zniszczyć.

Zesmy zawadzili o Doriów, więc powiemy iż księżna Doria zawsze niebezpiecznie chora w Paryżu; księżniczka Teresa wychodząca wkrótce za ks. Massimo-Rignano jest z matką. Wesele ma się odbyć tej zimy. (Czas.)

Asya.

Do urzędu spraw zagranicznych angielskiego doszła wiadomość telegraficzna wicekonsula angielskiego z Tryestu pod dnem 29. Września. Z Kalkuty 23. Sierpnia 1857.

G. T. Edmonstone, sekretarz rządu indyjskiego do tajnego komitetu (t. j. do tajnego komitetu dyrektoryatu kompanii wschodnio-indyjskiej.)

Jenerała Havelok kolumna polowa. Jenerał Havelok posunawszy się aż na pół drogi ku Luckno, i zadawszy kilka porażek z prowincyi Audh powstańcom widział się być zniewolonym cofnąć się do Mungutwar, 6 mil od Gangesu a to z powodu szczupłych sił swoich, uszczuplonych przez różnego rodzaju trudy, zniszczenia i choroby, a nareszcie 13. Sierp. skupił siły swoje w Cawnpur, gdzie się obecnie znajduje. Bithur tym czasem zajął znowu oddział rokoszan z 4000 ludzi złożony, z 5 dział i pochodzący z Bongur. Jenerał Havelok uderzył na Bithur 16. Sierpnia, zdobył to stanowisko i dwa działa. Jego siły wojenne zredukowane zostały do 900 ludzi, znużonych wielkimi trudami i potrzebujących wytchnienia, wypoczynku. Jenerał sądzi, że posuwanie się ku Luckno przed odebraniem wzmocnień byłoby to samo, co chcieć być zniszczonym. Dostateczne posiłki, zdaje się, nie mogą prędzej aż w 10 do 14 dni naddciągnąć. Nadto zatrzymano tu 5. i 60. (90.) pułk piechoty wojsk angielsko-chińskich z powodu wybuchłych w Bestar (Bahor) zaburzeń.

Z Lukno nie sięgają wiadomości dalej, jak tylko do 22go z. m. Wedle najnowszych wiadomości od krajowców, dobrze się załoga trzymała, i sądzono, iż jej się powiodło zaopatrzyć się w nową żywność. Jenerał Havelok rozumie, że równocześnie napadnięty będzie z lewego brzegu rzeki od powstańców królestwa Audh, jako i ze strony Tuttipor, gdzie skupiają statki, i z Clepi, gdzie dzielnie w artylerją zaopatrzeni rokoszanie z Gwalior zagrażali przejściem przez rzekę i połączeniem się następnie z powstańcami z Audh. Jenerał wysłał który miał parowiec, aby w Tuttipur znajdujące się statki poniszczyc. Siły atoli jego są za małe, aby mogły zabronić przejścia przez Dszuma przy Calpi. Mieszkańcy z Audh napadają na nasze wsie na północy od Gangesu, i lękają się, aby nie przerwano komunikacyi między Allahabad i Benores.

Delhi znajduje się dotąd w ręku rokoszan. Wiadomości nasze sięgają do 8. Sierpnia. 30. Lipca zdaje się, że przyszło do lekkiego starcia. 1. i 2. Sierpnia, nieprzyjaciel wzmocniony wojskiem z Nimuetsz, kuśił się zdobyć naszą pozycyę, ale został jak zwykle odparty. Strata jego ma więcej niż 3000 ludzi wynosie, między którymi jest 900 ludzi wojska z Nimuetsz, które po spełzłym napadzie z 1go Sierpnia nie wróciło do miasta i całkiem zniszczało. 8. Sierpnia wysadzono w powietrze prochownią w skutek rzuconej węg bomb. Mówią, że przy tem wybuchu 500 ludzi życie postradało, i że się wielka moc saletry i siarki zniszczała. Obłączonym brakuje od niejakiego czasu na prochu angielskim i zapalkach. Także braknie im kapiszonów. Robią dzień w dzień proch złego gatunku. Batalion Kumagne (Kumaon) z Gurkas osiągnął Delhi 1. Sierpnia z pieniędzmi, amunicyą i zapasem wojska nowego tj. 1300 Europejczyków i 3000 ludzi z Pendszah oczekiwano 15. b. m. Nie myślą już o wstecznym pochodzie, chociaż był czas gdzie mówiono o tem. Od 2. Sierpnia nie przyszło do żadnej utarczki.

Agra. Wiadomości z Agry dochodzą do 11. Sierpnia. W fortecy wszystko szło po myśli i nie było braku żywności, Załoga składa się z 3go pułku europejskiego i baterii europejskiej, oba nader słabe. Cała ludność chrześcijańska znajduje się w twierdzy. Tęsknią wszyscy za odsieczą od strony wschodniej. Nie masz pieniędzy. Allyghur obsadzony jest przez agenta króla z Delhi. Goruckpur opuszczony został od urzędników cywilnych, jako i od całej siły zbrojnej Gurka. Wojsku temu kazano 11. utrzymać się w Goruckpur i Allyghur, jeżeliby to było nie możliwem, aby przenieśli całe siły do Azimghur i starali się tam utrzymać, a nieudawali się, jak dawniej zamierzono, do Allahabad.

Bengalia i Behar. Major Cyre na czele 3 dział i 150 Europejczyków poraził rokoszan pod dowództwem Korer Sing będących 12. Sierpnia, przynosząc odsiecz Europejczykom, obleganym od kilku dni w małym domku w Arrah, i broniącym się dzielnie. Korer Sing uciekł przez góry do Rohtas. 19go znajdował się on w Akbertos-Eteas-Rochasgorth-Grat; jego Amor Sing stał na górze z ubocza od wielkiego gościńca, i dla tego panowała niepewność w okolicy. Między Benores i Szergoty było spokojnie. Sprowadzono siedm laez z kasy w Gya od pobórcy Alonzo Moncy za pomocą kilku Europejczyków i 100 Sikh. Stacye Tszupra, Tszuparon i Mozufferpur, które opuścili byli urzędnicy cywilni z rozkazu komisarza Taylora, są na nowo obsadzone i można się w krótko spodziewać przywrócenia spokoju. Od odejścia ostatniej poczty wyruszył pułk 5ty jazdy nieregularnej z dystryktu Santal ku Arrah. Gdzie się on teraz znajduje niewiadomo. Od oddziału rokoszan w Dinapur słyszano, że się znajdowali około 18 mil na południe wschód od Mirzapur starając się dosięgnąć Dszumna w bliskości Calpi. Nieco wojska z Rewah, 750 piechoty, 300 jazdy i 4 armaty wysłane zostały przez naszego agenta politycznego, aby im drogę zapobiedz. W kierunku Allahabad broniono przejścia przez kodrę, i spodziewają się, że jeden lub drugi oddział wojska zaczepi i zniszczy ich.

— Z depeszy telegraficznej wicekonsusa angielskiego z Tryestu z dn. 29. Września wyjmujemy co następuje: Delhi. Rokoszanie 31. Lipca w wilią uroczystości Bukri-Feo gotowali się bardzo skrzętnie do napadu. Prócz małych utarczek nie przyszło atoli do niczego. Wieczór 1. Sierpnia uderzyli rokoszanie na prawe skrzydło pozycyi angielskiej i walczyli przez całą noc i przez cały drugi dzień Sierpnia. Strata nasza była nieznaczna, bośmy tylko 10 w umarłych i 30 w rannych postradali, będąc dobrze zakryci. Kapitana J. Traversa z 32. pułku piechoty krajowej, stojącego u strzelców celnych zabito. Dn. 6. Sierpnia napadła jazda nieprzyjacielska, wsparta artylerją słabą, na pikiet przy Mercalfie Hanse. Dn. 7. Sierpnia ucierano się, niekiedy strzelano z armat. Prochownie nieprzyjacielskie puszczone w powietrze, przyczem 500 ludzi życie utraciło. Dn. 8. Sierpnia zniszczono nieprzyjacielowi bateriją, z której rokoszanie na nasze działa strzelali. W ciągu tego dnia i trzech nastę-

nych trwały te utarczki. Straty nasze były nie wielkie. Dn. 12. Sierpnia uderzył na armaty ustawione za bramą kaźmirską oddział wojska pod brygadryerem Shawers i odebrał je po zaciętej walce. Straty nasze są ciężkie, bo wynoszące 120 w umarłych i rannych.

— Morning Post zawiera od swego korespondenta z Marsylii następującą depezę: Luckno było w największym niebezpieczeństwie z powodu małej liczby obrońców, którzy się teszli do 900 ludzi. Spodziewali się odsieczy, albo ze strony Cawnpur lub też Napolu. Agra była bezpieczna. Nie masz w jej bliskości żadnego nieprzyjaciela, ósmy pułk jazdy Madras pozbawiony został swych koni, bo chciał wymóżyć większy żołd, gdy się już był dobrowornie zgłosił do pochodu do Kalkuty. Śmierć generałmajora Reed potwierdza się. Majora Bakns rozstrzelano, dla czego, niewiedzieć. W dłuższym napadzie rokasz z Delhi trwającym od 6ej godz. wieczora 1. Sierpnia i ciągnącym się aż do godziny 2ej z południa 2. Sierpnia wynosiła strata nasza 10 w zabitych a 36 w rannych. Rokoszanie mówią, wystrzelali 200,000 wystrzałów. Strata ich była wielką, i wielu od nich zbiegło. Prócz wojsk generała Haveloka przybyły inne także posiłki europejskie w Cawnpur. Oficer pewien donosi, że widział skon Nena Sahib i jego familii; puścili się na łódce Gangesem i utonęli. Jenerałmajor van Cortlandt dzierzył Hislor i Hansi. Jenerał Nichlsoon stanął 3. Sierpnia przed Delhi.

— Dowiadujemy się z Marsylii pod dn. 29. Września: Poczta indyjska przywiozła następujące wiadomości: Miasto Madras przestraszone dziś niesubordynacją i rozbrojeniem 8. pułku jazdy, jęło się środków obrony w razie napadu. — Times bombajski zapewnia, że nie można liczyć na wierność wojska z Madras i Bombaj, aby je można ustawić przeciw rokoszom. Nastaje na to, aby spiesznie przez Suez wprost przesyłano posiłki, bo położenie się pogorszyło, odkąd powstanie rozlało się na Pendsza. Jenerał Lloyd usunięty z posady i akt oskarżenia wytoczono przeciw niemu.

— Z Paryża pod d. 30. Września piszą nam: Dzisiejsza Morning Post przywozi przez Tryest pomyślnie wiadomości z Delhi i Luckno. Jak atoli później z Londynu nadeszłe depeze donoszą, niepotwierdziły się one niestety.

— Wedle ostatnich wiadomości z Indyj umarł nagle Ghalab Singh, król Kaźmirz. Pays dodaje, że został otruty. Gholub Sing pozostał wiernym Anglii i zamierzał nawet z całą swoją armią, złożoną z samych Sikhów pobiedz jej na pomoc.

— Wedle Timesa bombajskiego wpadło w Uritski w ręce Anglików 237 żołnierzy 26 pułku bengalskiej armii. Wszystkich rozstrzelano.

— Wedle raportów z Persyi wybuchł w Ispahan rokosz. W całej prowincyi Irak Adjemi panowało wielkie oburzenie.

— Dzienniki marselskie podają prywatną korespondencją z Kalkuty, z daty 22. Sierpnia, z której wyjmujemy co następuje: Horyzont polityczny Indyj coraz się bardziej zaciemnia. Nie tylko wojsko krajowe podniosło rokosz, ale i ludy z wnętrza kraju powstają przeciw rządowi kompanii, i niestety przychodzi nam donieść o równie okropnych scenach, popełnionych przez włóścian, jakich dopuścili się byli Sipahis. Komunikacją środkową bengalską na pół przerwano, i codziennie przestraszają nas, często fałszywe, nieraz atoli prawdziwe wieści o zaszkodził okropnościach. Rząd, który zdaje się niepoznać właściwego charakteru powstania, zaciąga w Pendszah coraz nowe pułki krajowców, którzy, chociaż do szepu Sisks należą, nie powinni zasługiwać na zaufanie, bo czy prędzej, czy później pójdą za przykładem krajowców, braci swych; ich niechęć ku Anglikom jest wielką. Ludność Europejska utraciła wszelką dla władz ufność, bo rozrządzenia ich noszą cechę bojaźni albo głupoty. Dziennikom zakazano mówić o teraźniejszych wypadkach, jednym słowem: obawiają się, aby nie usłyszano lada dzień, że te kilka tysięcy Europejczyków, znajdujących się wewnątrz kraju, zamordowano do szczytu, jeżeli zaś rokoszom uda się dostać się do Kalkuty, gdzie mnóstwo muzułmanów pobiegłoby im w pomoc, położenie nasze byłoby nader krytycznym pomimo środków, jakich się chwytano dla zapobieżenia złemu. Niestety większą część wojska z Anglii wysłano na okrętach żaglowych, i Pan Bóg wie, kiedy ono nadejdzie. Że pod takimi okolicznościami handel cierpi, samo się z siebie rozumie. Z małymi wyjątkami artykuły wywozowe osiągnęły ceny niesłychane, i nie zadługo i tych mieć nie będziemy. Pieniądze ukrywają i zakopują, jak to krajowcy w czasach niespokojnych czynić zwykli.

Indye.

Opisaliśmy dwie rzezie to jest w Delhi i w Cawnpore, których się Indyanie w ciągu powstania na Anglikach dopuścili, a które w setnych odmiennych opisach podawane przez dzienniki angielskie i korespondentów, mogą poczytać czytelnicy za 100 oddzielnych rzezi. Teraz chcieliśmy przedstawić obraz srogiego postępowania Anglików z powstańcami i z ludnością indyjską powstaniem sprzyjającą na teatrze wojennym przez który wojska angielskie przeciągają, lub w miastach, w których otwarte wybuchło powstanie stłumione następnie przez Anglików. Lecz o tem postępowaniu ciche zaledwie słówko dołatuje do nas niekiedy, w którym jednak pojedynczym słowie mieszczą się obrazy scen okropnych. Jak np.: «miasto (Bitur) spalono do szczytu», lub «powstańców wszystkich powieszono», albo «nikomu nie dano pardonu». Okropne sceny przy stłumieniu powstania w Patnie, w Benares, w Agrze i innych miastach Bengal i Dekanu zakrywa czarna zasłona. O wycięciu w pień jakiego pułku sepojów mamy tylko krótki raport: przyparto pułk do rzeki i 800 powstańców wycięto. Cały obraz powieszona i wystrzelania kilkuset ludzi w Kalkucie zamknięto w słowach: «spisek wykryto, spiskowych wystrzelano lub powieszono». W Benares tylko i Patnie więcej bezprzecznie wymordowano Indyan niż powstańcy Anglików w całym Bengal.

Z listu oficera angielskiego opisującego zimno postępowanie Anglików z powstańcami lub z podejrzanymi o powstanie w Pendzabie, gdzie jeszcze nie wybuchł bunt otwarty, wnosić możemy jak postępują Anglicy na scenie istotnego powstania, w Bengal. Oto list ten datowany w Peszawerze w końcu Lipca, a świeżo ogłoszony w dziennikach londyńskich, które wzywając pomsty Boga za rzeź cawnporską, opis tego postępowania podają bez żadnych uwag jako rzecz naturalną: «Dnia 23go Maja rano dowiedzieliśmy się, iż z 51. pułku piechoty krajowej stojącego w Koti Murdan zbiegło 230 ludzi. Tego samego dnia później nadeszła wiadomość, iż także w 55tym pułku, za którego wierność dowódzca jego pułkownik Spottiswoode ręczył, objawiło się otwarte nioposłuszeństwo. Natychmiast więc w nocy ruszył z Peszaweru korpus zło-

żony z 70go pułku piechoty angielskiej, z pół bateryi artyleryi konnej, z dwóch 44ro-funtowych granatników, z jednej bateryi górskiej, z szwadronu nieregularnej jazdy sypojów i z 200. konnych Sikhów. Następnego nocy korpus ten doszedł do Murdan. Jak tylko żołnierze z 55go pułku ujrzeli, iż korpus nasz się zbliża, uciekli z niego, iż tylko 120 ludzi zostało w warowni. Nasza jazda i artylerya konna poszła w pogoń za uciekającymi. Wzięto 112 jeńcem, do 400 uszło, a 960 wyrabano. Następnie korpus nasz pociągnął do Abagan i Szubkinder, gdzie rozbroił 64 pułk krajowy. Podczas tego nie próżnowaliśmy i my w Peszawerze. Zbiegów z 51go pułku pochwytało sąsiednie górskie plemie Afrydies zwane (plemie Sikhów) i nam przyprowadziło. Skazano ich na śmierć. Trzynastu oficerów zostało powieszonych przed frontem wojska, a inni deportowani na całe życie (wiadomo: że Indyanin woli śmierć jak deportację za morze. P. R.). Gdy korpus nasz powrócił ze schwytanymi z 55go pułku zbiegami, zostali oni skazani o każdy trzeci z nich żołnierz (a przeto 40 ze 120) zostało działami rozstrzelanych. Była to szczególniejsza scena. Przeszło 9000 żołnierzy wystąpiło w paradzie na plac w Peszawerze; między tymi żołnierzami było 4000 krajowców, którzyby chętnie bunt podnieśli, gdyby śmieli; 2000 wątpliwych, a 3000 Europejczyków. Wojska te sformowały czworobok otwarty z jednej strony, a w tej pustej ścianie czworoboku postawiono 10 dział. Wojska europejskie wystąpiły z nabita bronią, każdy oficer miał swój rewolwer w pogotowiu. Prócz tego dwie baterye polowe i baterya gorska nabite kartaczami stanęły na boku wymierzone do całej ściany czworoboku złożonej z pułków krajowych, a przy działach stali kanonierowie z zapalonemi lontami. 40stu skazanych żołnierzy okutych w kajdany wprowadzono w czworobok. Wówczas przybył jenerał dowodzący ze sztabem swoim a działa w czworoboku stojące powitały go 16 strzałami. Objechał on wojska i kazał przeczytać wyrok. Pierwszych 10ciu skazanych przywiązano przed wylotami 10ciu dział zajmujących próżną ścianę czworoboku — oficer artyleryi mignął szpadą — działa zagrzmiały — a przez dym można było widzieć nogi, ręce i głowy rozlatujące się na wszystkie strony, dano takie cztery salwy z wszystkich 10ciu dział, a przy każdej salwie, głuchy jęk boleści i szmer zgrozy przebiegł wszystkie szeregi wojsk krajowych.

Od tej chwili raz lub dwa razy w każdy tydzień mamy takie parady rozstrzelań, i przywykliśmy do nich. Parady te jednak przestraszyły nieco sepojów naszych chętnych do buntu; mimo tego niektórzy zuchwalsi próbowali nie salutować oficerów; gdy jednak z tuzin tych zuchwalców został na paradzie tego przepędzony przez różgi a ich własność skonfiskowana, od tej chwili kłaniają się oficerom angielskim, nawet w odległości ćwierć mili. Później odkryto jakieś znowy w 10tym pułku jazdy nieregularnej, stojącym w Nauszerin; postanowiono przeto pułk ten rozwiązać, a konie, będące jak wiadomo własnością żołnierzy we wszystkich pułkach jazdy krajowej, skonfiskować. Stało się to; konie skonfiskowane sprzedano za 50 tysięcy rupij, a prócz tego żołnierzom rozpuszczonym zabrano 8 tysięcy rupij. Żołnierzy rozbrojonych odprowadzono do Attok, a następnie rozpuszczono do domów, z zastrzeżeniem, iż policya i wojsko ma rozkazy za najmniejszym oporem w pień ich wyciąć, gdziekolwiek znajdują się będą. Od tego czasu mieliśmy przez kilkanaście dni spokój, lecz wkrótce dowiedzieliśmy się, iż załoga twierdzy Makeson ma jakieś znowy z mieszkańcami gór. Dalej opisuje szeroko oficer angielski jak użyto podstępny, aby załogę tę z twierdzy wyprowadzić, otoczyć, rozbroić i wystrzelać. (Czas.)

Kronika miejscowa.

Poznań, 6. Październ. — Zadaniem jest kolei żelaznych, aby ułatwiać komunikacje w strony, do których prowadzą. W tym duchu odezwał się przy inauguracji kolei żelaznej do Wrocławia pan nadburmistrz poznański i otrzymał od pana ministra handlu podobne przyrzeczenie. Tymczasem przy otwarciu bliższej komunikacji z Berlinem na Kistrzyn i Frankfurt nad Odrą, nadzieja przedszego przybycia do tej stolicy i krótszej korespondencji zostaje zawiedziona, skoro zważamy na plan odchodzenia tą drogą pociągów, zatrzymywania się na stacyach po kilka godzin, tak że przyjazd do Berlina na Szczecin, a więc po drodze dłuższej rychłej nastąpi anizeli na drodze krótszej przez Frankfurt. I tak pociąg przyspieszony odchodzi do Berlina z Poznania o god. 9 min. 34 wiecz. i przybywa do Berlina o god. 5 z rana; z Berlina odchodzi, jak dotąd, o god. 11 i przybywa do Poznania o god. 6 min. 14. Jazda więc skraca się o godzinie 2, równy pośpiech odbywa się pod względem korespondencji. Pociąg osobowy odchodzi z Poznania o godzinie 10, stawa w Krzyżu o god. 12, odchodzi zamtąd o god. 4 min. 46 i przybywa do Berlina o god. 10 min. 37. Z Berlina zaś odchodzi pociąg osobowy z rana o god. 6, przybywa do Krzyża o 12 godz. min. 14, odchodzi z Krzyża o god. 4 i min. 50, stawa w Poznaniu o god. 6 min 51. Dotąd trwała podróż na dłuższej drodze przez Szczecin, bo dłuższej o 6 mil od kistrzyńskiej, 10 godzin, a teraz na bliższej drodze przez Kistrzyn i Frankfurt potrzeba będzie czasu 12½ godzin, a to przedłużenie podróży pochodzi z zatrzymywania się w Krzyżu przez 4 godziny. W pustym więc Krzyżu będzie prawdziwy krzyż dla podróżujących z poznańskiego, którzy czekać będą zagnieni, aż ich z tej puszczy wybawi inny postronny pociąg, na który trzeba zaczekać. Jeżeli więc podróżni nasi rychlej staną zapagną w Berlinie, muszą jechać po dawniej drodze na Szczecin, bo któż zechce przepędzać tak długi czas w Krzyżu, gdzie niemasz nic zajmującego ani gastronomicznego nawet? Jeżeli mamy jaką odnosić korzyść z nowej kolei żelaznej przez Kistrzyn, potrzeba ażeby administracya kolei zaprowadziła osobny pociąg osobowy z Poznania, albo do pociągów towarowych dołączała pojazdy osobowe dla podróżnych, któreby stawały na czas, gdy pociąg z Krzyża do Kistrzyna odchodził będzie. Bez tego urządzenia będzie dla nas nowa kolej na Kistrzyn nietylko obojętną, ale jeszcze unikaną przez podróżnych, aby niepotrzebnie niezatrzymywać się po stacyach, które najmniejszego nieobudzają interesu. Równie ze zmianą planu odchodzenia pociągu z Berlina i do Berlina, Poznań i okolica ucierpią pod względem korespondencji. Spodziewamy się atoli, iż administracya kolei uwzględni nasze uwagi, i przychyli się do zmiany planu przyjazdowego, który szkodzi naszym interesom.

Międzychód, 3. Października. — Dziesięcioletni syn sołtysa z Wiktorowa Cybulskiego paś był na polu i zniecił z torfu ogień. Kiedy zganił był, brat jego czteroletni zbliżył się do ognia, od którego zajęły się jego suknie i takie poniósł w skutek tego rany, iż nazajutrz umarł.

Rozmaite wiadomości.

Skrzypek Esser, grając koncert w Londynie, usłyszał gwizdanie po 16 części, czekał więc spokojnie, dopóki się nie uciszyło. Następnie położył smyczek na pulpicie, a gwizdając całe adagio, akompaniował sobie *pizzicato* na skrzypkach. Zdumieni słuchacze tym niespodziewanym koncertem, śmieli się, dawali oklaski, krzycząc na całe gardło: bravo, bravissimo! Kiedy hałas ustał, Esser uklonił się z uszanowaniem i rzekł: „Panowie, raczcie mi przebaczyć moją śmiałość; usłyszałem, że w szanownym zgromadzeniu jest kilku amatorów gwizdania, uważałem za obowiązek zastosować się do ich gustu, i zagwizdać im; większość jednak publiczności jest zwyczajniymi prawdziwą muzyki, i te starać się będę zadowolić odegraniem trzeciej części.” I istotnie koncertant piękną grą swoją zyskał zupełną i powszechną uznanie znakomitego talentu. — W tych dniach w okolicach Paryża, wdowiec po trzech żonach, ożenił się z wdową po czterech mężach.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 6. Października 1857.

Zyto (wępeł po 25 szefli) znaczny odbył ale po znacznie niższych cenach, na Październik Listopad 34½ — ½ pt., na Listopad Grudzień 35 — 34½ pt., na Grudzień 35½ pt., na wiosnę 38½ — ½ — 38 pt., na Kwiecień Maj 38 — ¼ pt.

Okowita (beczka po 9600 Trallesa) ruch wielki ale ceny znacznie spadły, na miejscu (bez beczki) 19½ — 20 (z beczką) na bieżący miesiąc 19½ — ¼ — ½ pt. i list., na Listopad 18½ — ½ pt., 18½ list., na Listopad Grudzień 18½ — ¼ pt.

OBWIESZCZENIE.

Uregulowanie kanału średniego od rzeki Soleckiej do kanału Wincentowskiego drogą licytacji najmniej żądajacemu ma być wypuszczone.

Celem tego wyznaczyłem termin na dzień 28. Października r. b. godzinę 11tą przed południem w tutajszym biurze melioracji Obry, na który przedsiębiorców uprzejmie zapraszam, z nadmienieniem, iż kosztorys około 9000 Tal. wynoszący, jako i warunki licytacji w biurze melioracji Obry przejrane być mogą.

Kościan, dnia 3. Października 1857.

Król. Kommissarz melioracyj obrzańskich.
von **Madai.**

JW. Jenerał Morawski donosi, że ze znanych mu powodów, nie przyjął władzy wyrokowania, co do satyr ubiegających się o nagrodę u mnie złożoną. Jeżeli więc wyznaczający tę nagrodę, ob- staje przy dawnym zamiarze, koniecznością jest, aby innego sędziego, lub sędziów wybrał.

Poznań, dnia 5. Października 1857.

Hel. J. hr. **Skórzewski,**
Podskarbi Tow. Przyjaciół Nauk W. Ks. P.

Kandydata wyż. stanu naucz. jako nauczyciela domowego zechce wskazać Wny **Zupański,** księgarz w Poznaniu.

Młody człowiek, Dr. med., Niemiec, katolik, który dla familijnych stosunków, niemoże ukończyć egzaminu ostatniego, szuka miejsca za gubernera. Język francuzki i angielski jest w stanie udzielać; w muzyce biegły. Listy frankowane: **F. K.** w **Kostrzynie** poste restante.

Pewna dama, uczennica tutajszego Król. seminarium nauczycielek i guwernantek, **wspólnie przelożona** zakładu na jednym z najprzyjemniejszych przedmieść Londynu, życzy sobie przy odjeździe zabrać z sobą kilka dam jako pensyonarki.

Osoba ta prowadzi dobrze urządzony dom, podaje sposobność do wykształcenia się w języku **francuzkim, angielskim** i najlepszych naukowych wiadomościach, w rysunkach i muzyce, także i dorosłym.

Polecona przez pierwszych pedagogów Berlina i znakomych mężów Londynu. O łaskawe adresa uprasza się do **Berlina** Karlsstrasse Nr. 26. u Dyrektora muzyki **H. Noa.**

Dla kilku pensyonarzy wskazać może bardzo korzystne pomieszczenie tak co do pieczy jako też pomocy w naukach, księgarnia pana **Kamińskiego** w Bazarze.

W familii urzędnika, mieszkającego w bliskości starego Rynku, można chłopców, którzy do tutejszych gimnazyów, albo do szkoły realnej uczęszczają, na dobrą oddać stancję. Nad obyczajami jako i nad pilnością sumienny będzie dozór. Na żądanie chłopcom tym obojga języków za mierne wynagrodzenie w wszystkich przedmiotach naukowych lekcyce prywatne mogą być udzielane; prócz tego młodzieńca jednego, na żądanie, w osobnym ładnie położonym pokoju ulokować można. Dalsze wiadomości Radzca rachunkowy **Jaekel,** na Zamkowej ulicy pod Nr. 83. na pierwszym piętrze mieszkający, udziela.

do ½ pt., na Grudzień 18 pt., na Grudzień Styczeń 18 pt., na Styczeń 18 list.
na Kwiecień Maj 19½ pt., ½ list., 19 pien.

Przybyli do Poznania 6. Października.

BAZAR: hr. Tyszkiewicz z Grylewa, proboszcz Hebanowski z Ostrowa, Hebanowski z Lwówka, Sikorski z Ryczywoła, Rudak z Budzyna, Stoss z Malczewa, Lubiński z Kiączyna, Niegolewski z Włociejewek i Rekowski z Gorazdowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Hentschel z Drezna, Feborn z Breisach, Stahlberg z Gniezna, Lippe z Radoka, Lucas z Lewic, Lehn z Jarocina, Flensburg z Neuhoff, Achams z Francyi, Striecke i Jacobi z Lyonu, Lewandowski z Lewic, Wągrowiecki z Szczytnik.

HOTEL DREZDZKI MYLIUSA: Krasicki z Karsewa, Güterbock z Owieczek, Sikorski z Krostkowa, Topiński z Rusocina, Mechel z Wrocławia, de Rége z Dusznik, Zelasco z Obornik, Lillienheim z Głogowa.

HOTEL DU NORD: Moszezeński z Jeziórek, Białecki z Gniezna, Peters z Bydgoszczy, Glass z Kościana, Nathanson z Łobżenicy.

POD CZARNYM ORŁEM: Krygier z Siemowa, Krzyżan, Bajoński i Günter z Buku, Urbanowski z Turostowa, Brzeski z Krotoszyna, Brzeski z Jablkowa.

HOTEL BERLINSKI: Trąmpczyński z Środy, Burghardt z Węglewa, Oraczewski z Wschowy, Schwarz z Gdańska, Michalski z Lepna, Myller z Błociszewa, Wadziński z Grodziska, Kurowska z Pietrkowa, Łukaszewicz z Wilkowyi.

HOTEL PARYZKI: prob. Bankiet z Glesna, Ulin z Sławoszewa, Witkowski i Paszkowski z Jutrosina, Koliński z Ostrowa, Radoński z Bieganowa, Wolski z Komaszyc.

HOTEL WIEDENSKI: Förster i Bonsing z Wrzesni.

POD BARANKIEM: Bruck i Neumann z Frankfurtu n. O., Einsporn z Śmigla.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Naganowski z Sieniaw, Rynek Nowomiejski Nr. 5/9.

Zmiana pomieszkania.

Wyprowadziłem się z w. Garbar Nr. 41., na **małe Garbary Nr. 7. parter.** Można zemną mówić pod **wszelkim względem lekarskim** rano do 10., a po południu od 2—5. godziny.

Wszystkie choroby syfilityczne, jako też cierpienia skórne i wyrzuty leczę, jak dotąd, podług najnowszych metod i w jak najkrótszym czasie.

Kuracye chorych za Poznaniem mieszkających prowadzę przez korespondencyą.

Poznań, dnia 5. Października 1857.

Dr. August Loewenstein, lekarz prakt. i chirurg.
Na małych Garbarach Nr. 7. parter.

Na ulicy Lipowej Nr. 6. jest dobry wierzchowiec, wałach, kasztan, 5½ roku stary, do sprzedania, który w razie potrzeby i do pociągu użytym być może.

Nasz kantor znajduje się teraz przy ulicy **Wilhelmowskiej Nr. 24.**

M. Kantorowicza Następcy.

Mieszkam obecnie na rogu Butelskiej i Ślósarskiej ulicy Nr. 1.

J. Porankiewicz, majster szewski.

Drobno rabane

raz i dwa razy przerzniete **dębowe i sosnowe drzewo,** sprzedają w ⅙ i ⅓ sążnia, ułożone w ramach stemplowanych, z mojej szopy pokrytej, po cenach na placu pobieranych przy zaliczeniu należytości za rabanie.

H. Bielefeld,

na Grobli Nr. 7.

Prawdziwy Belg. tłuszcz do wozów ofiaruje tanio

F. G. Doepner,
Wielkie Garbary Nr. 18.

Repozytoryum zupełnie nowe do handlu wraz z kasą jest z wolnej ręki do nabycia u **Mastowskiego,** stolarza naprzeciw szkoły Ludwiki przy Wodnej ulicy Nr. 1. w handu trumna.

Skład mój Herbaty Chińskiej ostatniego sprzętu, uzupełniłem wyborowemi gatunkami.

Poznań. **J. N. Pietrowski.**

Prawdziwą herbatę **Pecco** i kwiatową herbatę **Pecco** polecają

Bracia Vassalli, Rynek Nr. 6.

Tegoroczne konfitury i soki, znaczny wybór pięknych Cukrów, co dzień świeże Karmelki i Ciasta jako i do wszelkich obstalunków poleca się Cukiernia **Autoniego Pflznera** w Poznaniu.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 5 Październia 1857.		Sto- gr. pCt.	Na pr. kurant papie- rami.	g. t. wi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	99	
dito z roku 1850.	4½	—	99½	
dito z roku 1852.	4½	—	99½	
dito z roku 1853.	4	93½	—	
dito z roku 1854.	4½	—	99½	
Obliżi długu skarbowego	3½	81½	—	
dito premiów handlu morskiego	—	—	—	
dito Marchii Elekoralnej i Nowej	3½	—	—	
dito miasta Berlina	4½	—	99½	
dito	3½	—	—	
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	83	
dito Prus Wschodnich	3½	—	—	
dito Pomorskie	3½	—	83½	
dito W. X. Poznańskiego	4	98½	—	
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	84	
dito Szląskie	3½	—	—	
dito Prus zachodnich	3½	—	78	
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	89½	
Louisdory	—	—	110	
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	3½	—	96½	

Przeniesienie handlu.

Donosimy niniejszém uprzejmie, iż nasz **Handel strojów i towarów modnych** przeniosłyśmy z ulicy Podgórnjej Nr. 6. na **ulicę Wilhelmowską Nr. 13.** do domu Pana Gierscha, Radzcy sprawiedliwości, obok Pana K. Liszkowskiego, i prosimy o zaszczytowanie nas nadal w nowym lokalu tém samém zaufaniem, któregośmy dotychczas doznawały,
Siostry Haller.

Dom położony w st. Rynku pod Ratuszem Nr. 14., w którym z dawnych lat garkuchnia prowadzoną była, jest do sprzedania lub też od 1. Listopada r. b. do wynajęcia; o bliższych wiadomościach można się u gospodarza dowiedzieć.

Dnia 17. b. m. przedawane tu będą za gotówkę więcej dajacemu, (z owiec kupionych w **Oszatthal** pochodzące) 100 maciorek i 200 jagniąt.
Zarząd gospodarczy w **Prochnowie** pod Margoninem.